

Ettevõtlikkusõppe ainekava

Sisukord

Õppesisu ja õpitulemused I kooliastmes	3
1.- 3. klass	3
Õppesisu ja õpitulemused II kooliastmes	9
4. – 5. klass	9

Ettevõtlikkusõppe ainekava

Õppeaine	Nädalatunde klassiti												
	1. kl	2. kl	3. kl	I kokku	4. kl	5. kl	6. kl	II kokku	7. kl	8. kl	9. kl	III kokku	KOKKU
Ettevõtlikkusõpe	1	1	1	3	2	1		3					6

Õppesisu ja õpitulemused I kooliastmes

1.- 3. klass

Õpiväljundid:

Õpilane:

- 1) oskab püstitada eesmärged, võtta vastutust ideede elluviimisel ning rakendab meeskonnatöö võtteid;
- 2) arendab enda loovust;
- 3) kasutab erinevaid teabeallikaid;
- 4) suhtub vastutustundlikult elukeskkonda;
- 5) teab oma õigusi ja kohustusi kui tarbija ja töötaja;
- 6) saab aru ettevõtluse tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonnas;
- 7) mõistab ettevõtja, juhi ja töötaja rolle ning vastutust;
- 8) oskab näha ettevõtlust isikliku karjäärivõimalusena.

1. klass

Õppesisu

Teema „Meie ise“ keskendub üksikisikutele ja rollidele, mida tuleb ühiskonnas täita töötaja, tarbijana.

Eesmärgid:

- õpilane tunneb tegevuses iseenda rolli ;
- õpilane saab aru, kuidas sõltutakse millegi saavutamisel üksteisest;
- õpilane selgitab oma sõnadega, mis on raha;
- õpilane mõistab tarbija rolli ja raha säästmise tähtsust.

Teema jaotus koos eesmärkidega:

Raul ja tema sõbrad

Õpilastele tutvustatakse juturaamatu tegelasi. Ühises vestluses ja oma portreed joonistades avastavad lapsed ennast teiste seas.

- Õpilased tunnetavad oma rolli perekonnas ja sõprade seas.

Hea mõte

Õpilased saavad teada, kuidas juturaamatu tegelased kavatsesid soovitud asjade ostmiseks raha teenida. Tegevused aitavad õpilastel näha majandustegevust igapäevases elus ja üksikisiku rolli selles.

- Õpilane tunneb ära igapäevaseid majandustegevusi.

Ideede korjamine ja otsustamine

Õpilased saavad teada, kuidas raamatu tegelased kavatsesid leida erinevaid ideid ning nende hulgas parimad välja valida.

- Õpilased suudavad ära tunda igapäevased majandustegevused ja iseenda rolli majandustegevustes.
- Õpilased oskavad leida ja võrrelda erinevaid viise raha teenimiseks.

Koos töötamine

Õpilased saavad teada, kuidas raamatu tegelased raha teenimiseks koos töötavad. Nad näevad, kuidas koos töötamine aitab tegelastel saavutada seda, mida nad soovivad.

- Õpilane saab aru, kuidas töötajad sõltuvad millegi saavutamisel üksteisest ja edu saavutamiseks on tähtis koostöö.

Teenimine, säästmine ja kogumine

Õpilased näevad, kuidas juturaamatu tegelased ühendavad raha teenimiseks oma jõud ning otsustavad üheskoos, mida teenitud raha eest osta.

- Õpilane mõistab teenitud raha säästmise ja eesmärgipärase kogumise tähtsust.

Hea töö

Õpilased näevad, et raamatu tegelased saavad tööga teenitud tasu eest täita oma soovid.

- Õpilased mõistavad tarbija rolli ning raha säästmise tähtsust.

Võimalikud õppekäigud ja lõimingut toetavad tegevused

- Ettevõtte külastus või ettevõtja külastab meid tunnis.
- õpilased uurivad enda vanematelt, kuidas nemad raha teenisid, kui nad nooremad olid.

Keelearendus

- Õpilane otsib raamatukogust raamatu, mis räägib sõprusest.
- Õpilane jutustab mõnest huvitavast reisist, mille nad on koos perega teinud.

Kõnearendus

- Õpilased räägivad, kas nad on kellegagi koos töötanud või midagi teinud.
- Arutelud õpilastega, kuidas lahendada tülisid või kuidas vabandada.
- Õpilased mängivad läbi sündmusi.
- Näidendi esitamine.

Sotsiaalsed

- Õpilaste enda mõtete avaldamine, kuidas inimesed raha teenivad.
- Lihtsa toote tegemine.

Kunst

- Piltide joonistamine.
- Materjalidest ehitada vahvlitorbikuid.

Matemaatika

- Loendamine poes ettetulevaid asju ja tegelasi.
- Võrdleme kaupade hindu.

- Vahvlitorbikutele hinna panemine.
- Mänguraha valmistamine.

Loodusõpetus

- Suunaterminite kasutamine (üleval - all, paremal – vasakul, ees – taga, jne).
- Arutelu, kuhu tuleks püstitada vahvlitorbikute müügilaud nende ümbruskonnas.

2. klass

Õppesisu

Teema „Meie perekonnad“ kaudu kogub õpilane praktilist infot pereliikmete, nende kohustuste ja koos tegutsemise kohta.

Meie perekonnad eesmärgid:

- õpilased mõistavad paremini, mis on perekond.
- õpilased oskavad teha vahet vajadusel ja soovil.
- õpilased saavad teada, millised ettevõtted ja organisatsioonid aitavad perekondadel rahuldada oma soove ja vajadusi.
- õpilased teavad, kuidas igast pereliikmest sõltub perekonna heaolu.
- õpilased teadvustavad hariduse tähtsust karjääri kujunemisele tulevikus.

Teema jaotus koos eesmärkidega:

Meie perekonnad

Töötades plakatitega, õpivad lapsed paremini mõistma, mis on perekond. Lapsed saavad teada, kuidas perekonnad on sarnased ja mille poolest need erinevad ning kuidas pereliikmed töötavad koos, et muuta oma elukeskkonda paremaks.

Õpilased oskavad:

- selgitada, mis on perekond;
- kindlaks teha, kuidas pereliikmed elavad ja töötavad.

Meie perekondade soovid ja vajadused

Õpilased teadvustavad endale, et kõigil perekondadel peab olema toitu, riided ja koht, kus elada. Nad hakkavad mõistma erinevust vajaduse ja soovi vahel.

Õpilased oskavad:

- selgitada erinevust soovi ja vajaduse vahel

Meie perekondade soovide ja vajaduste selgitamine

Kasutades suurt põrandakaarti, selgitavad õpilased välja, kus saavad perekonnad rahuldada oma soove ja vajadusi.

Õpilased oskavad:

- Selgitada ümbruskonna kaarti,
- Tunda ära erinevat liiki ettevõtteid ja teenuseid ümbruskonnas,
- Aru saada, kuidas pereliikmed sõltuvad oma soovide ja vajaduste rahuldamisel erinevatest ettevõtetest.

Meie pereliikmete ametid

Õpilased saavad teada, kuidas vanemate tööl käimine aitab rahuldada pereliikmete soove ja vajadusi. Nad joonistavad pildi pereliikme ametist.

Õpilased oskavad:

- defineerida ametit;
- teha kindlaks, millised ametid on nende kodukandi inimestel.

Mida teame oma perekondadest?

“Lastelehega” töötades tõuseb õpilaste lugemise ja mõtlemise oskus. Korratakse kokkuvõtlikult, kuidas pereliikmed ja naabrid töötavad koos, et muuta oma elupaika paremaks.

Õpilased oskavad:

- kasutada oma teadmisi perekonnast.

Võimalikud õppekäigud ja lõimingut toetavad tegevused

- Külastada muuseumi, et näha, kuidas elasid inimesed vanasti;
- õppekäik lähema ümbruse ettevõttesse ;
- õppekäik kohalikku ettevõttesse, mis toodab vajadust või soovi – piimafarmi;
- külastada koolimajas töötavaid inimesi (koolitadi, kokk, direktor, meditsiiniõde, sekretär jne.) ja tutvutakse nende tööga;
- koostada nimekiri ametitest, mida õpilased tahaksid teha, kui nad suureks kasvavad. Külastada neid ettevõtteid.
- külastada lapsevanemate töökohti.

Kõnearendus

- Õpilane loeb raamatut perekonnasuhetest või pereliikmete koostööst.
- Lugeda õpilastele ette mõnda raamatut, milles perekond töötab koos ja säästab raha, et rahuldada kas soove või vajadusi.
- Õpilased räägivad, mida nad saaksid teha selleks, et nende kool oleks hea koht, kus olla. Nende mõtete seas võiks olla, et korjata üles praht, käituda sõbralikult, hoida oma õppelaud korras.

Matemaatika

- Loendamine ettetulevaid asju ja tegelasi.
- Võrdleme kaupade hindu.
- Mänguraha mängimine.

Kunst

- Piltide joonistamine.
- Ettevõtte meisterdamine.
- Erinevate materjalide kasutamine

Loodusõpetus

- Suunaterminite kasutamine
- Ruumis ja kaardil orienteerumine.

3. klass

Õppesisu

Meie linnaosa/küla on kavandatud eesmärgiga anda praktilist informatsiooni inimeste, ettevõtete ja teenuste kohta tüüpilises linnaosas/külas.

Meie linnaosa eesmärgid on:

- Täiendada algkoolide sotsiaalainete õppeprogramme äri- ja majandusalaste teadmiste ning põhimõtetega.
- Aidata õpilastel avastada erinevaid ameteid ja tegevusalasid.
- Harjutada õpilasi leidma ja nägema erinevaid tunnuseid, mis on omased tüüpilisele linnaosale/külale.
- Laiendada õpilaste teadmisi linnaosas/külas tegutsevate äriettevõtete kohta.
- Arendada õpilaste mõistmist valitsuse rollist kodanike heaoluks pakutavate teenuste toetamisel.
- Õpilased teavad, mismoodi peaksid inimesed vastutama oma linnaosa/küla heaolu eest.
- Õpilased teadvustavad hariduse tähtsust linnaosa/küla töövõimalustega seoses.

Teema jaotus koos eesmärkidega:

Kuidas toimib linnaosa/küla?

Kasutades illustreerivat plakati „Kuidas linnaosa toimib?“, leiavad õpilased ametid, mis on omased linnaosale/külale. Nad saavad teada, kuidas linnaosa/küla inimesed naabruses koos elavad ja töötavad.

Õpilased :

- teevad kindlaks erinevad ametid linnaosas/külas;
- tunnetavad, kuidas inimesed linnaosas/külas koos elavad ja töötavad;
- saavad teada ametivõimaluste paljususest.

Pagaritöökoda

Õpilased kasutavad üksikult ja rühmades erinevaid tootmisstrateegiaid, et jäljendavad saiakeste tootmist pagaritöökojas.

Õpilased oskavad:

- defineerida tootmist;
- võrrelda individuaal- ja konveierliini tootmismeetodeid;
- selgitada, et erinevate toodete saamiseks kasutatakse erinevaid meetodeid.

Kohaliku omavalitsuse roll

Õpitakse tundma kohaliku omavalitsuse majanduslikku rolli, selgitades välja teenused, mida omavalitsus kodanikele pakub. Õpilased saavad ka teada, et kõik inimesed peavad maksma makse, et omavalitsus saaks nende teenuste eest tasuda.

Õpilased:

- tunnevad riigiameteid linnaosas / külas;
- mõistavad, et valitsus kogub makse, et kindlustada kõikidele inimestele teenuseid.

Uus ettevõte

Õpilased oskavad:

- defineerida valikuid;
- kasutada otsustamismudelit praktikas;
- tunnetada otsuste hoolika tegemise vajadust.

Raha ja pangandus

Õpilased oskavad:

- eristada raha kaubavahetusest;
- selgitada raha kaupade ja teenuste vastu vahetamise situatsioone ja;

- tunnetada, kuidas kasutatakse raha tüüpilises linnaosas (esmatasandi haldusüksuses).

Võimalikud õppekäigid ja lõimingut toetavad tegevused

- Ettevõtte külastus. Õpilased tutvuvad tootmisprotsessi ja ettevõtte tööga ning saavad teavet kuidas teenida kasumit.
- Õppekäik linnaosa valitsuse kontoris või valitsusametnik tuleb klassi rääkima.
- külastada lapsevanemate töökohti.

Kõnearendus

- Ametite nimekirja koostamine.
- Milliseid oskusi on vaja erinevate elukutse jaoks.
- Õpilased kirjeldavad ideaalset tööd. Kas neile meeldiks töötada kadus, omaette, teistega koos, kontoris, või värskes õhus?
- Kuidas muutuvad ametid 50 või 100 aasta jooksul.
- Raamatukogu külastamine. Õpilased valivad raamatud erinevatest ametitest. Õpilased loevad ning jagavad klassikaaslastega .
- Nimekiri erinevatest ametitest, mis esinevad koolis.
- Reklaami kirjutamine.
- Õpilased lõikavad ajalehtedest ja ajakirjadest välja pilte, mis kujutaksid erinevaid linnakodanikke, teenuseid või valitsuse tegemisi ning tutvustavad neid.
- Õpilased mängivad erinevaid rolle, näiteks linnapead, linnanõukogu liiget, tuletõrjujat ja/või õpetajat. Mida need inimesed iga päev teevad?

Matemaatika

- Koguste arvutamine.
- Hindade arvutamine.
- Graafiku või piltkirja koostamine.

Kunst

- Reklaamplakati kujundamine.
- Pakendi (karp, kott vms.) kujundamine.
- Kaupluse joonistamine.
- Linnaosa maketi loomine.

Loodusõpetus

- Suunaterminite kasutamine
- Ruumis ja kaardil orienteerumine.

Digipädevused

Teabe haldamine:

- Õpilane oskab juhendaja abiga otsida, leida ja kasutada infot veebis.

Suhtlemine digikeskkondades:

- Õpilane oskab kasutada suhtlemiseks telefoni, tahvelarvutit, arvutit.
- Õpilane oskab kasutada meili.

Sisuloome:

- Oskus kasutada, täiendada, elektroonilisi materjale, kasutades seejuures juhendaja abi.

Turvalisus:

- Oskus kasutada digivahendeid heaperemehelikult.
- Õpilane teab digivahendite kasutamisega seotud riske.

Probleemi lahendus:

- Õpilane otsib abi, kui digivahend või - rakendus ei tööta.

Hindamine

Kujundav hindamine Kärla Põhikooli hindamiskorra alusel.

Programm lõpeb Junior Achievement programmi tunnistusega.

Õppesisu ja õpitulemused II kooliastmes

4. – 5. klass

Õpiväljundid:

Õpilane:

- 1) oskab püstitada eesmärgid, võtta vastutust ideede elluviimisel ning rakendab meeskonnatöö võtteid;
- 2) arendab enda loovust;
- 3) kasutab erinevaid teabeallikaid ja hindab kriitiliselt neis sisalduvat infot, tõlgendab ja esitab neis allikates sisalduvat infot;
- 4) suhtub vastutustundlikult elukeskkonda;
- 5) teab oma õigusi ja kohustusi kui tarbija, töötaja ja tulevane ettevõtja;
- 6) saab aru ettevõtluse tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonnas;
- 7) mõistab ettevõtja, juhi ja töötaja rolle ning vastutust;
- 8) oskab näha ettevõtlust isikliku karjäärivõimalusena, on positiivse hoiakuga ettevõtluse ja ettevõtja suhtes;

4. klass

Õppesisu

Programm Meie linn/vald annab praktilist teavet ühe tüüpilise linna/valla ettevõtete ja nendes ettevõtetes töötavate inimeste ametite kohta.

Meie linn/vald eesmärgid on:

- aidata õpilastel mõista, et ameteid on väga palju.
- aidata õpilasel aru saada, millist tüüpi ettevõtteid võib leida tüüpilises linnas/vallas.
- laiendada õpilaste teadmisi sellest, missuguseid töötajaid vajavad ettevõtted.
- aidata õpilastel mõista, kuidas töölised saavutavad oma ametioskused.
- tõsta õpilaste teadlikkust ettevõtluse panusest linna/valla jaoks.

Teema jaotus:

Hoonete ehitamine

Õpilased:

- tutvuvad ettevõtluse majandusmõistetega ning mõistavad kvaliteedikontrolli ja ametioskuste tähtsust;
- mõistavad ehitusettevõtluse tähtsust linnas/vallas;
- teavad, millised on puusepatöös vajalikud oskused; ja millised ametid on ehitusettevõtluses.

Planeeri enne tegutsemist

Õpilased:

- tutvuvad ettevõtluse majandusmõistetega;
- arutavad linnaplaneerimise/vallaplaneerimise tähtsust majanduse arengu suunamisel;
- määravad mudellinna /-valda koostades ettevõtetele õige asukoha ja • selgitavad, kuidas ettevõtteid linnas üksteisest sõltuvad.

Pealkirjade panemine

Õpilased:

- tutvuvad äritegevuse majandusmõistetega ning ametioskuste tähtsusega;
- uurivad ajalehefirma rolli kohalikus majanduses;
- viivad läbi kahepoolseid intervjuusid klassi ajalehe tegemiseks ja
- saavad teada, millised on töövõimalused ajalehefirmas.

Restoranis lõunastamine

Õpilased:

- õpivad tundma otsustamise, tarbija nõudmiste ja spetsialiseerumise majandusmõisteid;
- mõistavad, milliseid samme on vaja restorani avamiseks;
- loovad restorani, mis vajab tarbijate vajadustele ja
- teadvustavad, millised inimesed töötavad restoranis.

Võid panga peale loota

Õpilased:

- tutvuvad panga majandusliku rolliga;
- mõistavad, kui kerge on läbi viia pangatehinguid.

Võimalikud õppekäigud ja lõimingut toetavad tegevused

- õppekäik kooliümbruses või lähikonnas, et vaadata erinevaid arhitektuuri stiile
- võimalusel kutsuda klassi insener, puusepp
- muuseumi külastus ja linnaekskursioon
- õppekäik kohaliku ajalehe toimetuses
- ekskursion restorani

Keelearendus

- Õpilane otsib raamatukogust raamatuid teemade kohta.
- Õpilane jutustab oma kogemustest.
- Mida oskaks jutustada vana maja?

Kõnearendus

- Õpilased räägivad, kas nad on kellegagi koos töötanud või midagi teinud.
- Õpilased mängivad läbi sündmusi.
- Arutelud õpilastega, kuidas lahendada tülisid või kuidas vabandada.

Sotsiaalsed

- Õpilaste enda mõtete avaldamine, kuidas inimesed raha teenivad.
- Lihtsa toote tegemine.

Kunst

- Piltide ja plaani joonistamine.
- Sisustuse joonistamine.
- Erinevate materjalid kasutamine

Matemaatika

- Loendamine ettetulevaid asju ja tegelasi.
- Võrdleme kaupade hindu.
- Mänguraha mängimine.

Loodusõpetus

- Suunaterminite kasutamine (üleväl - all, paremal – vasakul, ees – taga, jne)
- Linna ja valla plaan.

5. klass

Programm Meie maakond annab õpilasele praktilist teavet maakonna, sealsete inimeste, ettevõtete, nende toodete ning teenuste kohta.

Meie maakond eesmärgid:

- õpilased teavad teenuste pakkumise ning toodete tootmise jaotamise põhjusi maakonnades;
- õpilased mõistavad ressursside tähtsust äritegevusele;
- õpilased tutvuvad maakonna äritegevuse ja rahavoo vahelisest vastastikusest sõltuvusest;
- õpilased lahendavad regionaalse majanduselu peamisi probleeme;
- õpilased teadvustavad hariduse tähtsust nende tulevases elus.

Teema jaotus:

Meie maakonna tundmaõppimine

Õpilased:

- tunnevad ära maakonnas toodetud tooted ja teenused;
- oskavad kirjeldada, mil viisil ettevõtetus mõjutab maakonna majandust;
- oskavad tuua näiteid vastastikusest sõltuvusest maakonna ja maakondade vahelises majanduselus.

Maakonna ressursid

Õpilased:

- teevad kindlaks toodete tootmiseks vajalikud ressursid (inimesed, seadmed ja materjalid);
- toovad näiteid, miks üks äriettevõtte tihti sõltub teise ettevõtte toodetest ja teenustest.

Otsuste vastuvõtmine

Õpilased:

- defineerivad mõisteid “tulu” ja “kulu”;
- näevad tüüpilise äriprobleemi lahendusi.

Sina vastutad

Õpilased:

- mõistavad ettevõtte tulude ja kulude mitmekesisust;
- saavad aru kasumi tähtsusest ettevõtetele.

Siin, seal ja igal pool

Õpilased:

- teha kindlaks maakonnad, kus leidub ressursse teatud kindlate toodete valmistamiseks,
- ära tunda rahavoo ettevõtete ja perekondade vahel,
- esitada näiteid ressurssidest, mida vajatakse toote valmistamiseks ning
- kirjeldada, kuidas üks toode mõjutab erinevaid ettevõtteid ja maakondi.

Võimalikud õppekäigud ja lõimingut toetavad tegevused

- Kohaliku ettevõtte külastus.
- Külalisesindaja teenindussfäärast.
- Külalisesineja turismibüroost.
- Külalisesineja omaavalitsuse majandusspetsialist

Keelearendus

- Lapsed uurivad oma maakonna majandusele iseloomulikke jooni.
- Õpilased mõtlevad, missuguseid ettevõtteid võiksid nemad koos oma sõpradega asutada. Näiteks, nad võiksid pesta autosid, niita muru, hooldada koduloomi, viia prügi välja jne.
- Õpilased koostavad nimekirja oskustest, mida võib vaja olla ametis, mida nad võivad kunagi omada. Kas neil on need oskused juba olemas? Mida nad peavad tegema, et neid omandada?
- Koostatakse kirjalik plaan selle kohta, kuidas nad kavatsevad saavutada need oskused, mida nad oma tuleviku-ametis vajavad.

Sotsiaalsained

- Õpilased koostavad maakonna kokaraamatu. Iga retsept peab sisaldama vähemalt ühte koostisainet, mida toodetakse selles maakonnas. Kui kokaraamat valmis, võib selle trükkida ja seda ka müüa.

Loodusained

- Õpilased uurivad, kuidas kaevandatakse ja kasutatakse nende maakonnas maavarasid (või erinevaid loodusressursse).
- Õpilased arutlevad keskkondlike probleemide üle nende maakonnas; nt. vee- ja õhureostus, metsatulekahjud jne. Kuidas saaksid õpilased mõjutada kaaskodanikke olema looduse suhtes enam tähelepanelikud?

Ajalugu

- Õpilased moodustavad väikesed rühmad, et uurida teatud ettevõtete või majandusharude saamislugusid nende maakonnas.

Matemaatika

- Diagrammide joonestamine

Kunst

- Ajakirjadest välja lõigatud piltidega kujundatakse oma maakonna reklaamvoldik.
- Kujundatakse majanduslik plakat “siis” ja “praegu” piltidest nende maakonnast.

Õppesisu

Programm Meie riik ja ettevõtlus kaudu saab õpilane teavet inimeste, ettevõtete ja teenuste kohta kodukohas ja riigis, arendab ettevõtlikust ja omandab esimesi kogemusi ettevõtlusest.

Meie riik ja ettevõtluse eesmärgid:

- õpilane oskab püstitada eesmäärke, võtta vastutus ideede elluviimise ning rakendab meeskonnatöö võtteid;
- õpilane arendab enda loovust, käelisi oskusi;
- õpilane kasutab erinevaid teabeallikaid, tõlgendab ja esitab neis allikates sisalduvat infot;
- õpilane suhtub vastutustundlikult elukeskkonda;
- õpilane teab oma õigusi ja kohustusi;
- õpilane saab aru ettevõtluse tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonnas;
- õpilane mõistab toote tootmise, turunduse ja müümise protsessi;
- õpilane mõistab hariduse tähtsust tulevases elus.

Teema jaotus:

Majandus ja ettevõtlus

Õpilane:

- tunneb enda rolli majapidamise liikmena;
- arendab enda loovust ja käelisi oskusi;
- kasutab erinevaid teabeallikaid;
- saab aru ettevõtluse tähtsusest igapäevaelus.

Töö ja amet. Ettevõtja töö.

Õpilane:

- oskab püstitada eesmärgi, võtta vastutust ideede elluviimisel;
- rakendab meeskonnatöö võtteid;
- teab oma õigusi ja kohustusi kui töötaja;
- mõistab hariduse tähtsust.

Äriidee, ettevõtte vormid. Meeskond ja juhtimine.

Õpilane:

- arendab oma loovust;
- on positiivse hoiakuga ettevõtluse ja ettevõtjate suhtes;
- julgub esineda klassis, suhelda ja selgitusi jagada teistele.

Ettevõtluse alustalad ja ettevõtja põhiküsimused.

Õpilane:

- rakendab meeskonnatöö võtteid;
- arendab enda loovust;

- suhtub vastutustundlikult elukeskkonda.

Ideest toote ja teenuseni. Tootmine ja tootlus.

Õpilane:

- tunneb enda rolli meeskonnaliikmena mini-minifirmas;
- arendab enda loovust ja käelisi oskusi;
- oskab võrrelda individuaal- ja masstootmise meetodeid;
- saab aru tööjaotuse ja vastutuse jagamisest ettevõttes.

Turundus. Müümine ja ostmine. Reklaam.

Õpilane:

- saab aru koostöö vajalikkusest ettevõttes;
- saab aru kasumi rollist hindade määramisel;
- oskab selgitada, miks firmad reklaami teevad;
- on positiivse hoiakuga ettevõtluse ja ettevõtjate suhtes.

Laat ja ettevõtte rahaasjad.

Õpilane:

- saab aru kasumi motiveerivast rollist ettevõtluses ja hindade määramisel;
- saab aru kulude ja tulude arvestamise vajalikkusest;
- oskab arvestada kulusid ja tulusid, jagada kasumit ja kahjumit solidaarselt.

Kodukoha ettevõtlus ja ettevõtted.

Õpilane:

- suhtub positiivselt ettevõtlusse;
- mõistab ettevõtjate tegevust, stiimuleid, eesmärke ja panust kogukonnas ning ühiskonnas;
- mõistab teadmiste ja oskuste omandamise tähtsust enda karjääri kavandamisel;
- oskab näha ettevõtlust kui võimalikku karjäärivalikut.

Võimalikud õppekäigud ja lõimingut toetavad tegevused

- Kohalike ettevõtete külastus.
- Külalisesindaja ettevõttest.
- Ekskursioon ettevõttesse.

Keelearendus

- Mini-minifirma liikmed kirjutavad äriplaani.
- Õpilased uurivad reklaame ja arutavad, mis on fakt ja mis arvamus.
- Õpilased külastavad raamatukogu, et unistuste eriala kohta rohkem teavet saada.

Loodusained

- Õpilased uurivad piirkonna ressursse ning seda, kuidas need ressursid on ettevõtete arengut mõjutanud.

Matemaatika

- Mini- minifirma selgitab välja tootmiskulud, omahinna, müügikulud, müügitulud ning arvutavad kasumi.
- Õpilased võrdlevad hindu kaupluses ja peavad isiklikku eelarvet.

Kunstiõpetus

- Mini-minifirmad töötavad välja ja teostavad oma tootele või teenusele sobiva logo.
- Õpilased kavandavad toote jaoks erinevaid reklaame: plakati, audio või videoreklaami.
- Õpilased valmistavad äriideena välja töötatud toote ise.

Sotsiaalsained

- Õpilased kohtuvad erinevate ametite esindajatega.
- Õppekäigul ettevõttesse näevad õpilased tootmistööd
- Õpilased saavad kogemusi karjääri planeerimisest.

Digipädevused

Teabe haldamine:

- Õpilane leiab erinevatest teabeallikatest vajalikku teavet, rakendades selleks erinevaid teabeotsingumeetodeid. Õpilane leiab internetist ja vajaduse korral kopeerib tekstifaili või esitluse erinevas formaadis digitaalset materjali ning töötleb seda etteantud nõuete kohaselt.

Suhtlemine digikeskkondades:

- Õpilane kaalutleb erinevate digitaalsete suhtlusvahendite eeliseid ja puudusi konkreetses kontekstis ning valib neist sobivaima. Õpilane jagab teavet veebikeskkondades erinevaid digivahendeid kasutades, järgides valitud keskkonna nõudeid.

Sisuloome:

- Õpilane loob, vormindab, salvestab ning vajaduse korral prindib kokkulepitud formaatides digitaalseid materjale, järgides etteantud kriteeriume. Õpilane kopeerib fotosid, videoid ja helisalvestisi andmekandjale. Õpilane kasutab uute teadmiste loomiseks olemasolevat digitaalset avatud õppevara. Uut sisu luues arvestab õpilane autoriõiguse ja intellektuaalomandi kaitse häid tavasid ning võimalikke litsentsitingimusi.

Turvalisus:

- Õpilane kaitseb oma digivahendeid, rakendades turvameetmeid. Õpilane loob ja rakendab tugevaid paroole, kaitsmaks enda digitaalset identiteeti väärkasutuse eest privaatses ja avalikus keskkonnas. Õpilane ei avalda delikaatset teavet enda ja teiste kohta avalikus keskkonnas.

Probleemi lahendus:

- Õpilane tuvastab ja lahendab iseseisvalt (vajaduse korral juhendi järgi) lihtsamaid probleeme, mis tekivad, kui digivahendid, programmid või rakendused ei tööta. Õpilane kasutab digivahendeid sihipäraselt, et esitada ja lahendada ennast või teisi huvitav ülesanne.

Hindamine

Programm lõpeb Junior Achievement programmi tunnistusega